

Datum

2022-05-14

Vår referens

Annica Eriksson

Utvecklingssekreterare

annica.eriksson@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Motion av Tony Rahm (M) och John Roslund (M) om avskaffad kommunal restaurangskatt - ändring av reglerna kring avgifter för tillstånd och tillsyn STK-2021-1378

Sammanfattning

Tony Rahm (M) och John Roslund (M) har skrivit en motion om avskaffad kommunal restaurangskatt. Motionärerna föreslår att vi borde ha ett system där det blir mycket billigare för skötsamma restauranger och där det blir dyrare för de som slarvar eller försöker fuska. Idén kommer från Växjö kommun. Förslaget går i korthet ut på ett system som innebär en fast årlig grundavgift för inre tillsyn enligt tillsynsplan. Förebyggande tillsyn och rådgivning. Samt en rörlig avgift som baseras på timtaxa för handläggning av ansökningsärenden, tillsynsärenden och för yttre tillsyn. Om fördjupad tillsyn behövs, tas samma timtaxa ut. Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige beslutar att tekniska nämnden får i uppdrag att införa ett system som beskrivs ovan.

Motionärerna har i sin skrivelse pekat på tekniska nämnden som uppdragstagare. Stadskontorets bedömning är att arbetsmarknads- och socialnämnden är den nämnd som är ansvarig för frågan. Arbetsmarknads- och socialnämndens bedömning är att en ändring av avgiftsmodellen utan en utredning som beaktar data från pilotkommunerna (Växjö och Göteborg) kan innebära en risk för stadens krögare. Nuvarande avgiftsmodell är beprövad av flera kommuner. Förslaget är att motionen avslås.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige avslår Tony Rahm (M) och John Roslund (M) motion om avskaffad kommunal restaurangskatt.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 220523 Motion av Tony Rahm (M) och John Roslund (M) om avskaffad kommunal restaurangskatt - ändring av reglerna kring avgifter för tillstånd och tillsyn

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-05-23

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-06-27

Kommunstyrelsen 2022-08-17

Kommunfullmäktige 2022-09-01

Beslutet skickas till

Motionärerna.

Arbetsmarknads- och socialnämnden.

Ärendet

Tony Rahm (M) och John Roslund (M) har skrivit en motion om avskaffad restaurangskatt. Avgifter för alkoholhandläggning – tillstånd och tillsyn – tas ut i enlighet med 8 kap. 10 § alkohollagen. Motionärerna föreslår ett system där det blir mycket billigare för skötsamma restauranger och där det blir dyrare för de som slarvar eller försöker fuska. Idén kommer från Växjö kommun. Förslaget går i korthet ut på ett system som innebär en fast årlig grundavgift för inre tillsyn enligt tillsynsplan. Förebyggande tillsyn och rådgivning. Samt en rörlig avgift som baseras på timtaxa för handläggning av ansökningsärenden, tillsynsärenden och för yttre tillsyn. Om fördjupad tillsyn behövs tas samma timtaxa ut. Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige beslutar att tekniska nämnden får i uppdrag att införa ett system som beskrivs ovan.

Motionärerna har i sin skrivelse pekat på tekniska nämnden som uppdragstagare. Stadskontorets bedömning är att arbetsmarknads- och socialnämnden är den nämnd som är ansvarig för frågan. Motionen har därför skickats på remiss till arbetsmarknads- och socialnämnden.

Bakgrund

Alkohollagen

Kommunen får enligt 8 kap. 10 § alkohollagen ta ut avgift för tillståndsprövning och för tillsyn av den som har serveringstillstånd och av den som bedriver anmälningsskyldig detaljhandel med eller servering av folköl. När det gäller principer för avgiftssättningen finns inga särskilda regler i alkohollagen utan kommunallagens bestämmelser om självkostnadsprincipen, likställighetsprincipen och förbudet mot retroaktivt verkande beslut gäller vid fastställande av taxan.

Självkostnadsprincipen

Självkostnadsprincipen innebär att kommunen inte får ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller.

Likställighetsprincipen

Likställighetsprincipen innebär att kommunen ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat. Det innebär att alla som söker tillstånd i en och samma kommun ska behandlas lika, de ska få samma avgift. Det finns däremot inga hinder mot att differentiera avgifterna med hänsyn till kostnadsskillnader mellan olika prestationer.

Växjö – Avgiftsmodell för tillståndsprövning och tillsyn enligt alkohollagen

Förvaltningen för arbete och välfärd 2020

Kommunfullmäktige i Växjö har uppdragit åt nämnder och styrelser att se över avgiftsregelverket för tillstånd och tillsyn. Nämnden för arbete och välfärd ansvarar för tillståndsprövning och tillsyn enligt alkohollagen. I uppdraget ingår att lämna förslag på en avgiftsmodell där självkostnadsprincipen gäller per tillståndshavare. Utifrån direktiven i uppdraget har två alternativ på avgiftsmodeller för tillsyn identifierats, som båda ger ett tydligare

samband mellan hur avgiften beräknas och kommunens arbetsinsats för tillsynen. I förslaget på avgiftsmodell har en sammanställning av dessa modeller tillämpats. Avgiften för tillsyn av serveringsställen med stadigvarande tillstånd till allmänheten och slutna sällskap föreslås bestå av en fast årlig avgift och en rörlig avgift. I den fasta årliga avgiften ingår inre tillsyn enligt tillsynsplan, förebyggande tillsyn och rådgivning. Den rörliga avgiften beräknas genom att handläggningstiden multipliceras med timtaxan, max två timmar per tillfälle. Tillsynsfrekvensen fastställs i nämndens tillsynsplan. En tilläggsavgift tillkommer för extra tillsyn på förekommande anledning som medför extra tillsyn utöver den planerade. Avgift för extra tillkommande tillsyn beräknas genom att den faktiska tidsåtgången för handläggning av ärendet multipliceras med timtaxan.

Rapporten bifogas ärendet.

Remissinstansens yttrande Arbetsmarknads- och socialnämnden

Arbetsmarknads- och socialnämnden ställer sig inte negativ till den föreslagna avgiftsmodellen men anser att en ändring av avgiftsmodell kräver en större utredning där förvaltningen inkluderat data från den avgiftsmodell som motionärerna nämner som Växjömodellen, data som inte är tillgänglig i nuläget.

Av kommunallagen framgår att avgifterna ska vara baserade på självkostnadsprincipen och likställighetsprincipen. Efter ett tidigare underskott i tillståndsenhetens budget beslutade kommunfullmäktige i december 2013 att en avgiftshöjning var nödvändig för att täcka framtida kostnader. Samtidigt som kommunfullmäktige beslutade att avgifterna skulle höjas, beslutades att avgifterna varje år skulle uppräknas enligt den beslutade uppräkningsplanen för pris- och lönekomensation. Att årligen justera avgifterna visade sig leda till för snabbt växande avgifter. För att följa de grundläggande principer inom kommunalrätten som omnämnts ovan föreslogs och beslutades 2016 att avgifterna framöver inte skulle räknas upp enligt den beslutade uppräkningsplanen för pris- och lönekomensation. Det har inte skett en avgiftsförändring sedan föreliggande beslut som var ett led i att minska kostnaderna för tillståndshavarna och sökande, i enlighet med självkostnadsprincipen och likställighetsprincipen.

En förändrad avgiftsmodell betyder inte att kostnaden automatiskt blir lägre för krögarna. Arbetsmarknads- och socialnämndens bedömning är att en ändring av avgiftsmodellen utan en utredning som beaktar data från pilotkommunerna (Växjö, Göteborg) kan innebära en risk för stadens krögare. Nuvarande avgiftsmodell är beprövad av flera kommuner. Avgifterna inom Malmö stad har inte ökat sedan 2017 vilket innebär en trygghet och förutsägbarhet för Malmös krögare, speciellt efter åren av covid-19-pandemi. Den befintliga avgiftsmodellen anses vara beprövad i större utsträckning än den, av motionären, föreslagna avgiftsmodellen.

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser motionens förslag intressanta men anser att övervägande skäl i nuläget talar för att inte ändra stadens avgiftsmodell.

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Moderaterna och Centerpartiet anmäler muntlig reservation.

Sverigedemokraterna anmäler muntlig reservation.

Stadskontorets förslag

Med beaktande av arbetsmarknads- och socialnämndens yttrande är förslaget att motionen avslås.

Ansvariga

Anna Westerling Ekonomidirektör

Magdalena Bondeson Sektionschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör